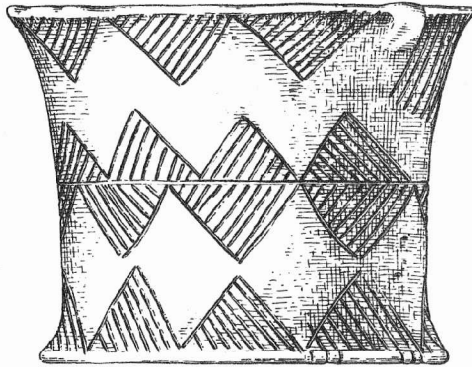

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1982

BRNO 1984

ZACHRAŇOVACÍ VÝZKUM V PŘEROVĚ-PŘEDMOSTÍ

/okr. Přerov/

Bohuslav Klíma, AÚ ČSAV Brno

/Obr. 1-2/

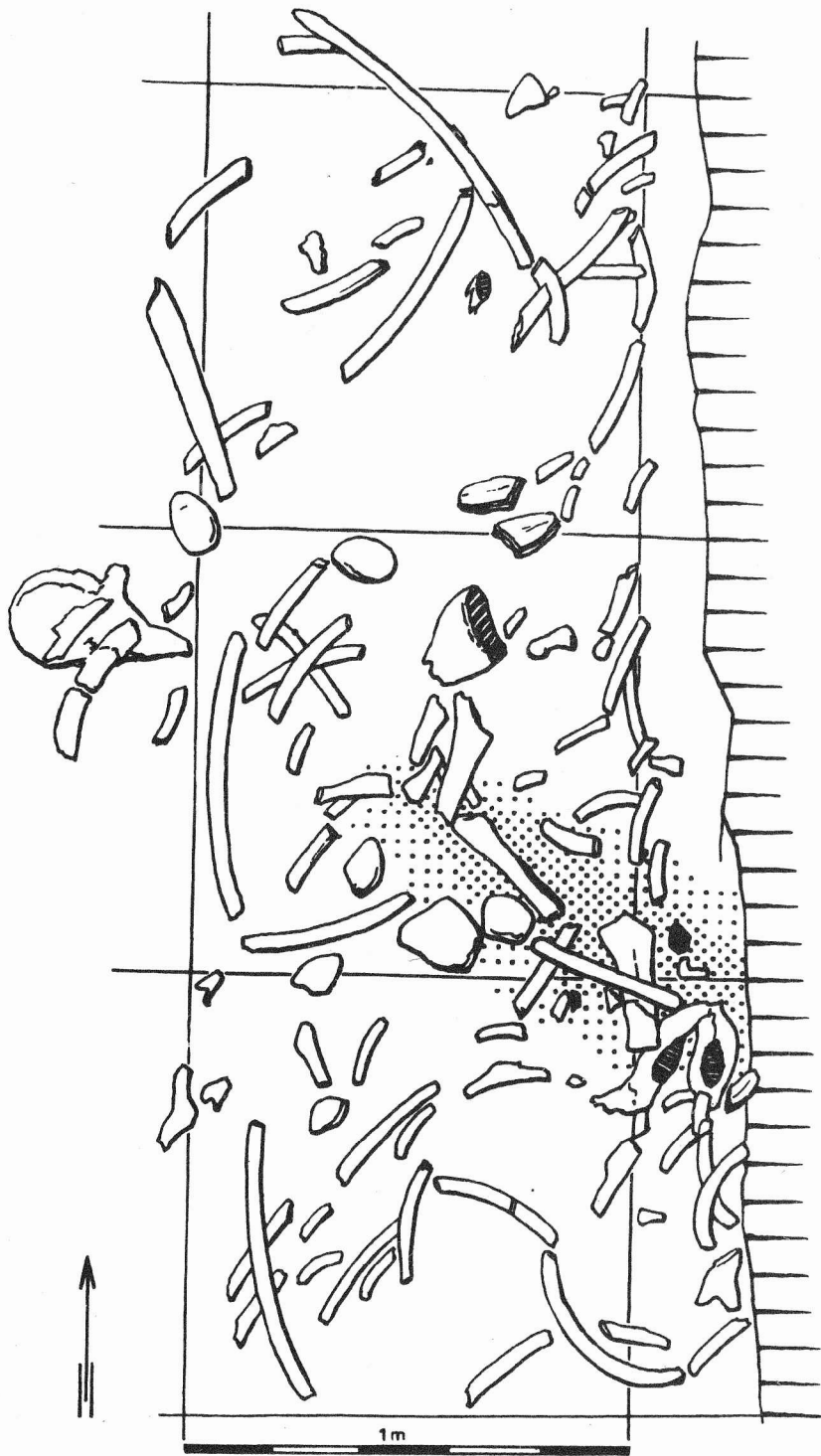
Výstavba nového sídliště v Přerově-Předmostí zachytila zcela dle očekávání znovu náleзовé vrstvy proslulé paleolitické stanice. Nejprve se tak stalo na jaře 1982 při hloubení rýhy pro hlavní stok kanalizační sítě, táhnoucí se podél západního okraje silnice v prostoru náměstí. Ve stěnách širokého průkopu se objevily spíše jen ojediněle mamutí kosti bez jakýchkoli průvodních nálezů. V severní polovině trasy ležely pod čistou spraší v hloubce kolem 200 cm, směrem k jihu sledovaly hladinu soliflukčního souvrství se zbytky přemístěných púd až do zvodnělého prostředí v hloubce 400 cm. Některé z nich mohly být vyzdvíženy a zachráněny, k naléhavému zásahu však nebylo nutno přikročit.

Později v podzimním období narazil bagr při hloubení širokého průkopu pro položení teplovodního potrubí u severovýchodního nároží mezitím vybudovaného bloku č. 1 znovu na mamutí kosti. Tentokrát vznikla vážnější situace. Kosti vykazovaly zřetelnou koncentraci v souvislé vrstvě o mocnosti až 30 cm na vzdálenost přes 30 metrů v hloubce jen kolem 100 cm. Nadložní vrstva čisté spraše prozrazovala rozmanité zásahy, které vznikaly za trvalého středověkého osídlení v prostoru někdejšího domu č. 4, jeho nádvoří a přiléhajících hospodářských budov. Nálezovou vrstvu představovalo souvrství jazykovitých a čočkovitých poloh nepravidelně zprohýbaných a vzájemně se i překrývajících, z nichž některé skládala hrubší frakce, jiné nabývaly zase jílovitého rázu. Zřetelné byly v tomto pásmu projevy trvalé půdní vlhkosti, zejména oglejení. Podloží skládaly jílovité polohy šedých barev, promísené terasovými štěrkopísky. Směrem k východu přecházelo náleзовé souvrství faciálně zcela plynule v šedé jíly.

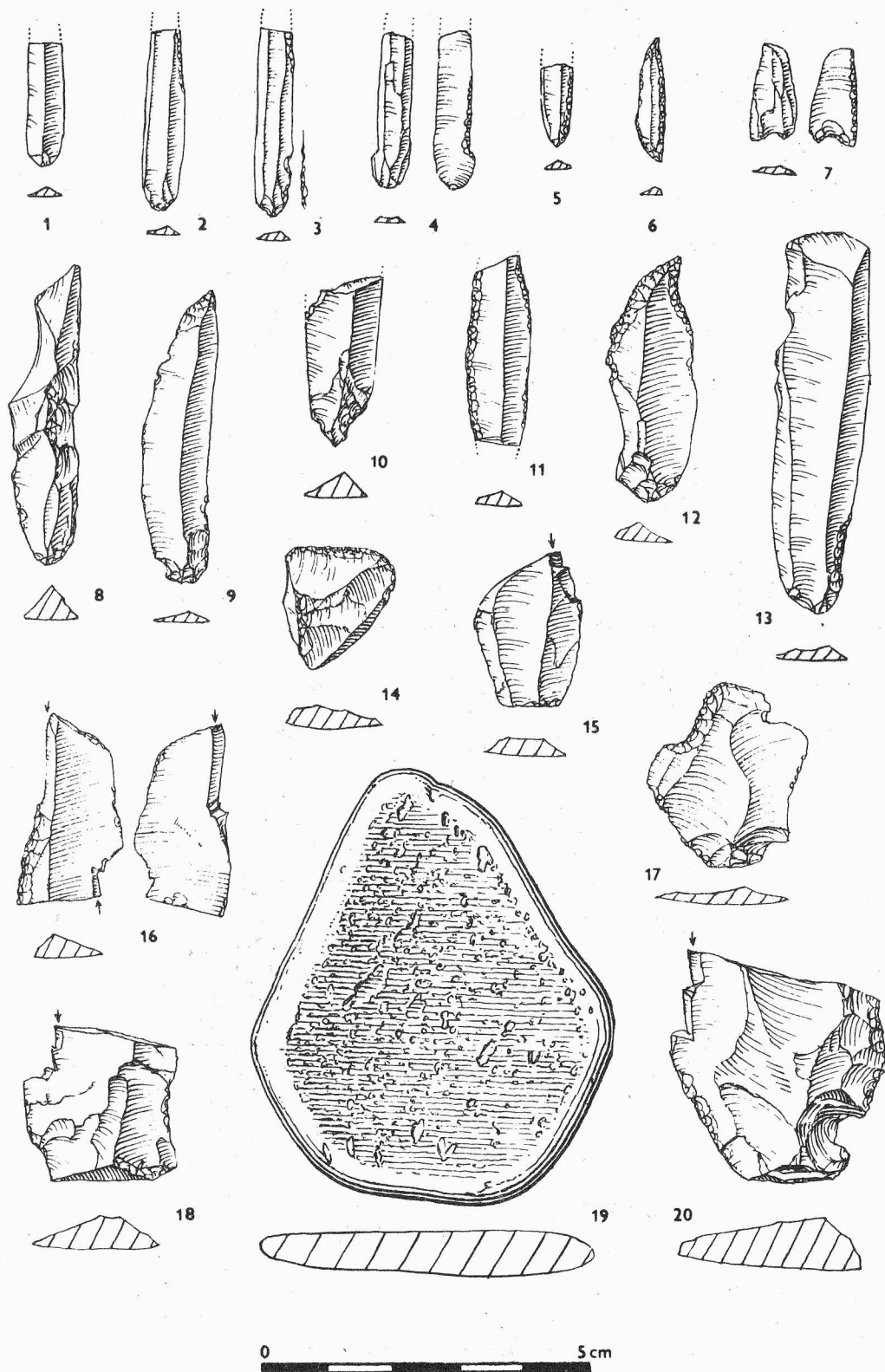
Po pečlivém očištění profilu v místech největšího soustředění mamutích zbytků se podařilo bagrem odklidit nadložní polohy v přiléhajícím menším areálu a ten pak plošným způsobem podrobně prošetřit. Kromě mamutích pozůstatků se zde vyskytovaly i uhlíčky po dřevu a omezené popelovité polohy a také nápadné seskupení sílexů. Spočívaly zpravidla až pod mamutími kostmi při basi náleзовé vrstvy, zejména však v úzké erosní rýze, opakovaně také ve vertikální poloze a nakupeny těsně na sebe. Typologicky představují jednotou kolekci vysloveně drobnotvaré industrie o celkovém počtu 270 kusů. Jednotný ráz podtrhuje i výrazná převaha karpatského radiolaritu okrové barvy bez stop odumírání, z něhož je tříštěna podstatná většina předmětů. Vyvolává dojem nápadné svěžesti, znásobovaný ještě i jemnou úpravou retuší nebo jen omezenými stopami po upotřebením na ostrých hran. Pozornost upoutává řada jemných čepelek vysloveně útlých forem, drobné nehtovité škrabadlo, mikrolitický trojúhelníček a pak několik rydel rovněž jen miniaturních velikostí, zlomky čepelek s naznačeným řapem a střední část čepelky s otupeným bokem. Drobné odštěpky, třísky, šupiny a zlomky suroviny svědčí o tom, že kolekce vznikla přímo na místě a že dokládá patrně jen příležitostný atelier snad i zvláštního poslání bezprostředně na břehu údolní nivy. Ojediněle přepálené kusy spolu s popelovitými polohami napovídají zase dosahu ohniště, které však mohlo být již zničeno při hloubení rýhy.

Soubor je vyhraněnou drobnotvarou industrií, která budí dojem pozdně paleolitické příslušnosti a která by, bez přihlídnutí k jasným stratigrafickým vztahům, mohla svádět i k mylné podobné klasifikaci. Charakter náleзовé vrstvy vede dále k předpokladu o možné existenci soliflukcí poněkud rozrušeného a snad dokonce zcela samostatného sídlištního prostředí, poněkud vzdáleného od dříve zkoumaného a známého centra pod někdejší vápencovou Skalkou. Výsledky zachraňovací akce vedou konečně k přesvědčení, že při pokračující výstavbě sídliště budou muset být ještě pozorněji sledovány všechny práce a zásahy spojené s přesuny zejména.

Retungsgrabung in Přerov-Předmostí / Bez. Přerov/. Beim Aufbau einer neuen Siedlung in Přerov-Předmostí wurden 1982 bei einem Grabenausgrabung Mammutknochen erfasst. Im Hauptablauf der Kanalisierung kamen sie nur vereinzelt, in der Trasse des Warmwassernetzes bei der nordwestlichen Ecke des Blockes Nr. 1 jedoch in einer zusammenhängenden Schicht mit einer deutlichen Konzentration vor. An der Stelle der grössten Ansammlung von Mammutüberresten konnte auch eine kleinere anschliessende Fläche untersucht werden, auf der es gelang, ein zeitweiliges Atelier für die Spaltung der Steinindustrie aus ockerfarbenem Radiolarit abzudecken. Die gewonnene Kollektion weist auch durch die typologische Analyse und technologischen Merkmale ein ganz einheitliches Gepräge auf und erweckt den Eindruck, der zu einer falschen, spät-paläolithischen Klassifizierung verführen könnte. Der Charakter der Fundschicht führt jedoch zu der Voraussetzung von der Existenz eines selbständigen Siedlungsmilieus, das von dem bekannten Zentrum unter der einstigen Skalka abseits liegt.

Obr. 1
 Přerov-Předmostí /okr. Přerov/. Výzkum v r. 1982. Část skládky mamutích kostí. Tečkovaně vyznačen prostor nálezů kamenné industrie. - Grabung im J. 1982. Teil einer Mamutknochenanhäufung. Mit Punkten ist der Raum von Funden an Steinindustrie gekennzeichnet./Kresba - Zeichnung: B. Klíma/.

Obr. 2
 Prerov-Předmostí /okr. Prerov/. Výzkum v r. 1982. Výběr kamenné industrie. - Grabung im J. 1982.
 Auswahl an Steinindustrie. /Kresba - Zeichnung: B. Klíma/.

PŘEHLED VÝZKUMU 1982

Vydává:	Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor:	akademik Josef Poulík
Redaktoři:	Dr. A. Medunová, Dr. J. Meduna, Dr. J. Říhovský
Překlady:	Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby:	A. Krechlerová /pokud není na tabulce uveden jiný autor/
Na titulním listě:	hmoždíř jevišovické kultury ze Svitávky /okr. Blansko/
Tisk:	Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo:	ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis:	400 kusů - neprodejné